

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. V. In quibus detur Spes Theologica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

soluta connexionione cum objecto sperato. P. Conink constituit in connexionione cum Beatitudine quā vera & non fallaci. Vtrumque benè rejicit Ripalda.

503. DICO I. Spes Theologica non debet esse simpliciter & absolute certa, de omnibus objectis quā possumus sperare. Probatur 1. Possumus sperare ea, quā Deus neque promittit, neque futura esse vllibi revelavit, vt suprà cum communi diximus: atqui circa talia spes non est certa, neque certitudine intrinseca, neque extrinseca: ergo &c. Minor probatur quoad primum membrum. Possèt elici idem actus Spei, quin Deus præsaret illud quod speramus, imò defacto sæpè non consequitur sperans objectum speratum: sic reprobi sæpè sperant Gratiā finalem, & tamen eam non consequuntur: idem in temporalibus patet. Probatur etiam quoad secundum membrum, quia possumus aliqua sperare quā non sunt promissa, & paucis conferuntur, v. g. Miraculum ex Voto concepto, & tamen possumus tunc prudenter formidare: neque enim Certitudo Spei Theologica excludit formidinem, vt constat ex Con. Trid.

504. Probatur Conclusio 2. & à priori. Certitudo Spei debet fundari in Certitudine Fidei: Atqui quod non est revelatum à Deo esse futurum, non potest esse certò futurum certitudine Fidei: ergo nec potest certò sperari. Major probatur. Spes non patitur secum certitudinem evidentiæ, vt vidimus superius: ergo non potest fundari nisi in certitudine Fidei.

505. Quòd autem nullum sit inconveniens, admittere aliquos actus spei imperfectiores alijs actibus ejusdem Spei, declarat Lugo his verbis. Commune est habitibus infusis, posse habere aliquos actus imperfectos, & alios perfectos. Sic Virtus Misericordiæ vult aliquando levare alienam miseriam cum modico detrimento proprio, aliquando cum magno, & tamen vterque est actus Misericordiæ, sed vnus altero perfectior. Sic Pœnitentia aliquando dolet solum de gravissima offensā Dei, aliquando de omni offensā gravi, aliquando etiam de levibus. Sic Charitas aliquando amat Bonitatem Dei super omnia, aliquando minùs vehementer, & sine illa comparatione: Sic ergo ex quadam redundantia potest Spes Theologica extendi ad sperandum à Deo, etiam quā promissa non sunt, licet non per Spem æquè certam. Hac Lugo, quā velim notari à quibusdam RR. qui amore sui Discerniculi adeo irascuntur P. Ripaldæ, quòd admiserit etiam actus fidei Theologica minùs perfectos alijs, vocantes hos actus, *Embrionem Fidei*.

506. DICO 2. De objectis promissis, eo modo quo promissa sunt, Spes est certa, tum certitudine intrinseca, tum etiam affectiva. In exemplo. Beatitudo est promissa omnibus in gratia decedentibus: qui ergo sub hac conditione sperat illam, elicit actum Voluntatis qui ex intrinseco prædicato præsupponit actum fidei, quo

credimus illam promissionem: ergo ex intrinseco prædicato est actus connexus cum illa conditione: si discessero in Gratia, spero. Vltèrius, stante firmitate Fidei non potest Spes stare cum formidine, an forte non fallam: nam licet quis possit formidare laudabiles causas ipsam conditionem, an sit in Gratia discessurus, & ideo cum timore debeat salutem operari, tamen non est objectum promissum, nec fidei vana credibile, nec objectum illius Spei certa, de qua loquimur. Quare etiam desperatio stare posset cum illo actu Fidei, de Beatitudine consequenda sub illa conditione.

CONTROVERSIA V.

In quibus detur Spes Theologica.

507. Certum est primò, Spem neque quoad actum, neque quoad habitum, esse incommensurabilem: cum enim habeant noticiam indubitabilem, se esse damnatos in æternum, communi eliciunt actum Desperationis.

Certum est 2. Neque actum neque habitum Spei existere in Infidelibus formalibus. Ratio est. Quia licet Fides possit manere sine Spe, Spem tamen non manet sine Fide, fundatur enim Spei in Fide. Quæstio ergo procedit de Beatis, Cæcistis, & Animabus Purgatorii. Circa Beatos sunt diversæ sententiæ. Aliqui admittunt habitum & actum, aliqui neutrum, aliqui habitum sine actu, aliqui actum sine habitu.

508. DICO I. In Beatis non datur dicta Spei propriè dictus, & quoad denominationem Spei. Probatur 1. Spes propriè dicta supponit inevidentiam rei sperate: atqui Beati non habent talem inevidentiam circa principale objectum Spei, nempe Beatitudinem, imò probabilius nec circa alia quā possunt desiderare; sed est habere, non sunt tamen talia objecta, circa quæ eliciant affectum appetitativum. Ergo &c.

509. DICO 2. Probabilius est, in Beatis manere habitum Spei quoad suam Entitatem. Ita Suarez, Conink, Maratus, Becanus, Haradus, VVadingus, quos refert & sequitur Ripalda, qui tamen malè citat Card. de Lugo disp. 17. n. 4. nam ibi nec verbum habet de Spe, neque de illa aliquid impressit: in Manuscriptis autem magis expressè manere habitum Spei. Negat etiam P. Elparza. Probatur Conclusio. Si Spei habitus potest adhuc in patria servire ad actum, cuius motivum formale sit perfectio Dei, & quem in via poterat elicere, non est cur non maneat Spu bitus: atqui potest servire ad talem actum. Ergo &c. Major conceditur ab adversariis, & ratio est, quia aliàs deberet alius novus habitus fundi, quod nemo dicit. Minor probatur. Spes etiam in via elicit actum gaudij de Deo, vt modo delectabili, seu amorem Concupiscentiæ: atqui huiusmodi actus eliciuntur etiam in patria: ergo possunt elici à Spe. Minorem admittit Lugo. Major est communis aliorum. Nam hocum &c.

etiam obiectum formale est Bonitas Dei ut à nobis possidenda : ergo talis actus jam est actus virtutis Theologicæ : non nisi Spei : ergo &c.

110. Respondet Lugo, talem actum elici ab alio habitu, & ideo non esse Theologicum; quia licet pro motivo formali habeat Deum, non tamen sistit in Deo, tanquam in fine CUI. Sed contra. Quia neque actus Spei propriè dictus & primarius sistit in Deo ut fine CUI. Item, actus fidei nullum habet finem CUI: quia est actus intellectualis: ergo hoc non requiritur ad actum Virtutis Theologicæ.

Respondet iterum, saltem illos actus sistere in Deo, & non referri ulterius. Sed contra. Actus Spei propriè dictus & primarius, refert potentiam & bonitatem Dei, tanquam medium sibi utile, ad ipsum sperantem tanquam finem CUI. ergo hoc non obstat actui Virtutis Theologicæ.

111. Confirmari posset Conclusio. Quia, si dicamus, Habitum Spei manere in Patria, salvatur, quomodo Beatus nullius habitus supernaturalis iacturam faciat. Nam licet amittat habitum fidei, hæc tamen non est iactura, sed in melius commutatio, quia fidei succedit Lumen Gloriæ: atqui secundum adversarios habitus Spei non commutaretur in alium habitum, sed amitteretur, quod licet in se non ostendat grande inconveniens, nemo tamen facile negaverit, convenientius esse, non dari in patria pauciores habitus quam in via.

112. Obijcit Lugo verba S. Pauli 1. Cor. 13. *Nunc manent Fides, Spes, Charitas*: & deinde dicit, quod Charitas nunquam excidat: ergo indirectè dicit, Spem excidere etiam quoad habitum. 2. S. Paulum posse intelligi de solo actu Spei primario, quo speramus beatitudinem nondum possessam; quo sensu dixit, Fidem esse sperandarum substantiam rerum.

114. Queritur 2. An Spes fuerit in Christo. Negant aliqui Thomistæ, sed communior Sententia affirmat, cui etiam adheret Lugo. Nos facile admittimus, sicut admisimus in alijs beatis, saltem quoad illos actus, qui non præsupponunt essentialiter obscuritatem fidei.

Queritur 3. De animabus Purgatorij, de quibus solus Lorca in negativam inclinat, ceteri cum S. Thoma admittunt, quamvis P. Esparza de his animabus nihil expressè dicat. Ratio prima est: quia licet animæ illæ habeant certitudinem de beatitudine, ea tamen est certitudo Inevitentia, quæ non pugnat cum fide, ut vidimus. Ratio secunda est, quia Habitum Spei manet in Beatis, ut nobis probabile visum est: atqui animæ purgatorij omnes fient beatæ, ergo &c.

CONTROVERSIA VI.

Utrum habens revelationem suæ damnationis, possit sperare, aut licitè desperare.

114. Supponitur ad hanc quæstionem (quæ sine præiudicio Theologicæ posset intermitteri)

posse alicui adhuc viventi revelari suam reprobationem. quod, etsi S. Thomas de potentia absoluta concedat in vno loco. *de Verit. q. 23. a. 8. ad 2.* in alio tamen in 1. *dist. 48. q. 1. a. 2.* dicit esse quasi impossibile. Superius jam adnotavi, quod talis revelatio quantumvis supernaturalis esset saltem quoad modum, ab ipso tamen reprobo non posset credi actu Theologico & supernaturali, tum ob rationem ibi allatam, ex fundamento P. Esparza, quod nimirum talis actus fidei constitueret hominem in termino damnationis: tum quia omnis actus supernaturalis debet ex se esse aptus ordinare hominem tanquam medium ad finem ultimum, cum sit donum Dei specialis ordinis, nempe supernaturalis; talis autem actus fidei esset essentialiter connexus cum futura damnatione, ergo repugnat esse ex se medium ordinativum ad ultimum finem. Tum denique quia quidquid homo per actum fidei in hac vita credit actu supernaturali, debet posse in altera vita videre visionem beatam, quia fidei succedit Visio: atqui suam damnationem non potest quis videre per per Visionem beatam, ut patet: ergo ab ipso reprobo non posset futura damnatio credi actu Theologicè supernaturali, exigente nimirum procedere ab Habitu infuso Fidei, quamvis eadem revelatio alijs facta posset credi actu supernaturali, v. g. si, ut multi putant, Christus alijs Apostolis presentibus revelavit reprobationem Judæ, illis verbis: *Melius illi esset: &c.* fuit revelatio credibilis ab Apostolis cæteris actu supernaturali, non autem à Juda, qui solo actu naturali credere potuisset, ob rationes allatas.

115. DICO 1. Cum revelatione damnationis ejusque assensu fidei, non potest stare Spes salutis. Ita cum S. Thoma communiter Theologi, quidquid contranitur P. Ripalda, volens posse Spem stare cum tali assensu, in quantum spes non prærequirit necessariò judicium de probabilitate salutis, sed sufficit apprehensio suaiva. Probatur Conclusio 1. Ab Experientia: quis enim potest erigere animum ad sperandum id, quod certissimò scit non esse futurum? Probatur 2. à priori. Spes innitur judicio de probabilitate objecti; sed simul cum assensu firmissimo & certo de futura damnatione, non potest consistere judicium prudens probabilitatis de futura salute, quale Judicium prærequiritur ad Spem: ergo &c.

116. DICO 2. Imò talis homo memor hujus revelationis, licitè desperaret desperatione positivâ. Probatur. Illa res licitè nihili sit, quam certò constat in istis circumstantijs nullam habere æstimabilitatem: sed futuritio beatitudinis respectu talis hominis, nullam haberet æstimabilitatem, utpote impossibilis: ergo licitè desperaret, juxta naturam desperationis explicatam.

